

ВІДОБРАЖЕННЯ ГЕНДЕРНОГО БАЛАНСУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ НА ПРИКЛАДІ ПРОЄКТУ «WOMEN IN» У ПЕРІОД ВІЙНИ

У роботі розглянуто питання важливості гендерного балансу у медіа на прикладі матеріалів проєкту «Women in». Також наведено варіанти того, як підтримувати баланс у матеріалах. Виокремлено перспективи, які можуть сприяти поліпшенню ситуації із дотриманням гендерної рівності в медіа України.

Ключові слова: гендерна рівність, повномасштабне вторгнення, медіа, жінки.

Гендерна рівність є однією з умов забезпечення суспільного розвитку. Дотримання гендерної рівності важливе, оскільки всі людські істоти повинні мати свободу для розвитку своїх особистих здібностей та свободу вибору без обмежень, пов'язаних із жорстко закріпленими гендерними ролями. Тобто різна поведінка, прагнення та потреби жінок і чоловіків враховуються, оцінюються й підтримуються однаково. В такому випадку рівність означає, що права, обов'язки та можливості жінок і чоловіків не залежатимуть від того, ким вони народилися [1].

Тема дотримання гендерної рівності має важливе значення для сучасного суспільства. Так забезпечуються:

Принцип справедливості та дотримання прав людини. Гендерна рівність є основним принципом справедливості та рівності, який підтримує права людини.

Економічний розвиток. Підтримка гендерної рівності сприяє економічному розвитку, оскільки вона стимулює участь жінок у ринковій економіці та підвищує продуктивність праці.

Соціальна стабільність. Гендерна рівність сприяє соціальній стабільності та мирному співіснуванню, зменшуючи конфлікти та насильство в суспільстві.

Здоров'я та добробут. Так забезпечується рівноправний доступ до медичних послуг, освіти та інших ресурсів.

Інновації та розвиток. Гендерна рівність сприяє створенню інноваційних ідей та підходів, тому що різноманітність перспектив і досвіду сприяє творчому розвитку суспільства.

Створення справедливого суспільства. Гендерна рівність сприяє створенню більш справедливого суспільства, де кожна людина має рівні можливості для самореалізації та розвитку свого потенціалу.

Так, у проєкті «Women in» публікуються матеріали про жінок, які працюють у різних сферах (влади, освіти, культури тощо). Головним акцентом є успішність

цих жінок, висвітлення стереотипів, з якими вони стикаються, та іншими важливими деталями. До того ж у деяких матеріалах висвітлюються позиції як чоловіків, так жінок для дотримання гендерного балансу.

Розглянемо детальніше матеріали. Загалом у кожному матеріалі центральною особою є жінка, яка щось створила, займається суспільно корисною справою, є головою громади / організації тощо. Кожна історія розповідається через призму повномасштабного вторгнення рф в Україну.

Для прикладу можна навести матеріал про засновницю Школи жіночого розвитку, реабілітаційного центру і шелтера для переселенців Євгенію Качуренко. Вона розповідала про важливість жіночих кіл підтримки, аби надати можливість жінкам вийти з режиму виживання і піклування про інших [2].

Також у проєкті висвітлюється діяльність жінок у владі. Одним з таких матеріалів є розмова з головою Городківської громади, що в Тульчинському районі на Вінниччині, Оленою Резнік. Вона розповідала про основні виклики для громади після початку повномасштабного вторгнення та як їх долали. Опублікований він був до Дня місцевого самоврядування [3].

У польському місті Миколайки тривав ІХ Європейський конгрес місцевого самоврядування. Однією з тем панельних дискусій, у яких активну участь брали українці, є діяльність громадських організацій. На ній виступила директорка Благодійного фонду «МХП-Громаді» Тетяна Волочай, яка розповіла про діяльність фонду, виклики та співпрацю з громадами [4].

Водночас у інших матеріалах акцент був на дотриманні гендерного балансу. Сюди можна уналежнити матеріал про відкриття виставки «Українці за покликом серця», ініційованої Львівською обласною радою. На заході було презентовано 29 світлин. Це 29 історій українців, які без жодних сумнівів залишили звичне життя та пішли відстоювати Україну у складі добровольчих формувань [5].

Наступний приклад стосується розвитку Ладижинської громади на Вінниччині. У матеріалі представлені різні сфери (медична, освітня, культурна), очільники яких коментують власну діяльність [6].

Наостанок це матеріал, що висвітлює проблемну тему – торгівля людьми в Україні. Так, повномасштабне вторгнення рф в Україну посилило ризик торгівлі людьми. Минулого року вже було помітне певне зростання кількості людей, які звертаються по допомогу. Є припущення, що після завершення війни буде ще більше звернень [7].

Гендерний баланс у медіа має вирішальне значення для створення справедливого та представницького суспільства.

По-перше, варто зазначити, що українські медіа, як і медіа багатьох інших країн, традиційно характеризуються великим дисбалансом між чоловічим та жіночим представництвом. Чоловіки частіше займають ключові позиції як у редакцій-

них колективах, так і в ефірі, тоді як жінки залишаються на другорядних ролях або представлені у стереотипних контекстах.

Є кілька перспектив, які можуть сприяти поліпшенню ситуації.

Законодавча база. Україна може продовжувати розвивати законодавство, що стосується гендерного рівноправ'я у медіа. Це може включати прийняття або вдосконалення законів щодо рівного представництва жінок та чоловіків у медіа, запобігання стереотипам та дискримінації за гендерною ознакою.

Дотримання гендерної чутливості у медіа. Важливо, щоб усі медіа в Україні створювались з урахуванням гендерних аспектів. Це означає не лише баланс участі чоловіків та жінок у медіа, а й уникнення стереотипного зображення статевих ролей.

Підтримка жіночого лідерства у медіа. Необхідно сприяти розвитку жіночого лідерства у медіа, забезпечуючи доступ жінок до вищих посад у редакціях та на екранах, а також сприяючи їхній професійній та кар'єрній підтримці.

Навчання гендерній рівності для медійників. Важливо проводити тренінги з гендерної рівності для журналістів та редакторів, щоб вони могли краще розуміти та враховувати гендерні аспекти у своїй роботі.

Тож дотримання гендерного балансу у медіапросторі України є важливим завданням. Це вимагає спільних зусиль усіх зацікавлених сторін – влади, медіа, громадськості та активістських груп.

Список літератури

1. Гендерна рівність. *Національна соціальна сервісна служба України*. Б. д. URL: <https://cutt.ly/d4tYCRV> (дата звернення: 18.03.2024).

2. Жіночі практики та шелтер для переселенців: історія їх створення на Вінниччині. *I-Vin.info*. 02.12.2023. URL: [https://i-vin.info/news/zhinochi-praktiki-ta-shelter-dlya-pereselenciv--istoriya-yih-stvorenniya-na-vinnichchini-\(foo\)--7369.html](https://i-vin.info/news/zhinochi-praktiki-ta-shelter-dlya-pereselenciv--istoriya-yih-stvorenniya-na-vinnichchini-(foo)--7369.html) (дата звернення: 18.03.2024).

3. Виготовляють крупи, олію та тушкованку: у громаді на Вінниччині допомагають переселенцям та захисникам. *I-Vin.info*. 07.12.2023. URL: <https://i-vin.info/news/vigotovlyayut-krupi-oliyu-ta-tushkovanku--u-gromadi-na-vinnichchini-dopomagayut-pereselencyam-ta-zahisnikam--7416.html> (дата звернення: 18.03.2024).

4. Переважна більшість благодійних ініціатив пов'язана з допомогою військовим. *I-Vin.info*. 05.03.2024. URL: [https://i-vin.info/news/perevazhna-bilshist-blagodiynih-iniciativ-pov%60yazana-z-dopomogoyu-viyskovim-%E2%80%93-etyana-volochay-\(foo\)-8245.html](https://i-vin.info/news/perevazhna-bilshist-blagodiynih-iniciativ-pov%60yazana-z-dopomogoyu-viyskovim-%E2%80%93-etyana-volochay-(foo)-8245.html) (дата звернення: 18.03.2024).

5. У Польщі відкрили виставку «Українці за покликом серця». *I-Vin.info*. 07.03.2024. URL: [https://i-vin.info/news/u-polschi-vidkrili-vistavku-ukrayinci-za-poklikom-sercya-\(foo\)--8269.html](https://i-vin.info/news/u-polschi-vidkrili-vistavku-ukrayinci-za-poklikom-sercya-(foo)--8269.html) (дата звернення: 18.03.2024).

6. Вінницькі громади «на передовій»: відкриття медичного центру, іпотерапія та проектна діяльність у Ладизинській ТГ (фото). *I-Vin.info*. 18.11.2023. URL: [https://i-vin.info/news/vinnicki-gromadi-na-peredoviy--vidkrittya-medichnogo-centru-ipoterapiya-ta-proyektna-diyalnist-u-ladizhinskiy-g-\(foo\)-7248.html](https://i-vin.info/news/vinnicki-gromadi-na-peredoviy--vidkrittya-medichnogo-centru-ipoterapiya-ta-proyektna-diyalnist-u-ladizhinskiy-g-(foo)-7248.html) (дата звернення: 18.03.2024).

7. Найчастіше жертвами торгівлі людьми в Україні стають жінки 18–26 років. Вінницький прокурор. *I-Vin.info*. 27.10.2023. URL: <https://i-vin.info/news/nauchastishe-zhertvami-torgivli-lyudmi-v-ukrayini-stayut-zhinki-18-26-rokiv-vinnickiy-prokuror-7027.html> (дата звернення: 18.03.2024).